

THE OPEN UNIVERSITY OF SRILANKA

B. Sc Degree Programme – Level 3

Final Examination Paper – 2017/2018

CYU3201 – Basic Principles of Chemistry II - (PART B)

(02 hours)

Date 09th April 2019

Time - 9.30 am – 11.30 am

INSTRUCTIONS:

- Part B – Three (3) Structured/Essay Type Questions (Recommended time 1 hour 30 min).
ව්‍යුහගත රටනා ප්‍රශ්න තහකින් සමන්විත ය. (නිරද්‍රිත කාලය පැය 1 විනාඩි 30)
- Answer all questions in Part B. B කොටසේහි සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
- Submit the answer scripts for Part B separately. B කොටසේ පිළිතුරු පත්‍රය වෙනම බාරදීය යුතුයි.

$$\text{Gas constant (R)} = 8.314 \text{ J K}^{-1}\text{mol}^{-1}$$

$$\text{Avogadro constant} = 6.023 \times 10^{23} \text{ mol}^{-1}$$

$$\text{Faraday constant (F)} = 96,500 \text{ C mol}^{-1}$$

$$\text{Planck's constant (h)} = 6.63 \times 10^{-34} \text{ J s}$$

$$\text{Velocity of light (c)} = 3.0 \times 10^8 \text{ m s}^{-1}$$

$$\text{Standard Atmospheric pressure} = 10^5 \text{ Pa (N m}^{-2}\text{)}$$

$$\text{Mass of an electron} = 9.1 \times 10^{-31} \text{ kg}$$

$$\Delta G = -nFE \quad I = 0.5 \times \sum_j c_j Z_j^2 \quad \log(\gamma_{\pm}) = -\frac{AZ^2\sqrt{I}}{1+aB\sqrt{I}} \quad E = E^0 - \frac{RT}{nF} \ln(Q)$$

$$\text{Data: } A = 0.509 \text{ dm}^{3/2} \text{ mol}^{-1/2} \quad aB = 1.25 \text{ dm}^{3/2} \text{ mol}^{-1/2}$$

B - කොටස

(නිරදේශීකන කාලය පැය 01 සි විනාඩි 30)

01. (A) සහ (B) කොටස් දෙකටම පිළිතුරු සපයන්න.

- (A) (I) නිශ්චිත සේකන්දරියක් සහිත නියත පිඩිනයක් යටතේ පවතින පරිපුරුණ වායුවක පරිමාව (V), උෂ්ණත්වය සමඟ විවෘතනය වීම සඳහා පහත සඳහන් ආකාරයට, ප්‍රස්ථාර දෙකක් ඇද එවා (a) සහ (b) ලෙස නැමි කරන්න.

- (a) පරිමාව (V) ට එදිරිව නිරපේක්ෂ උෂ්ණත්වය කෙලුවින් වලින් (T/ K)
 (b) පරිමාව (V) ට එදිරිව උෂ්ණත්වය සෙල්සියස් අංශක වලින් (T/ °C)
 (c) “I (b) හි අදින ලද වක්‍ය/රේඛාව ගුනාය පරිමාව තෙක් බහිර නිවේගනය කළ විට (පරිමාව = ගුනාය) සැමවිටම උෂ්ණත්වය අඩිංගු අක්ෂය එකම ස්ථානය ජේදනය කරයි.” මෙම ප්‍රකාශය පැහැදිලි කරන්න.

- (II) (a) හයිඩ්‍රොන් වායු නියැදියක (පරිමාව = 2.15 mL , පිබිනය = 740.2 mmHg , උෂ්ණත්වය = 17°C) උෂ්ණත්වය වැඩිකර පිබිනය එම අගයේ ම නියතව පවත්වා, පරිමාව 2.21 mL දක්වා ප්‍රසාරණය වීමට සලස්වන ලදී. වායුවේ අවසාන උෂ්ණත්වය (${}^\circ \text{C}$ වලින්) ගණනය කරන්න.

- (b) නියන පිබිනයේ දී, නිශ්චිත වායු ප්‍රමාණයක උෂ්ණත්වය දෙගුණ කළුවේ, වායුවේ පරිමාවට කුමක් වේ ද?

- (III) (a) නියත උණ්ණන්වයේදී, සකසීමෙන්, නයිටුජන් සහ හිලියම වායු අණුවල (විවිධ අණුක ස්කේනර්ද ප්‍රංශ) සාපේක්ෂ සාන්න්වයට එදිරිව අණුක වෙශය දක්වන දැන අදින්න.

- (b) ව්‍යුත් අණුවල මධ්‍යයන වේගය අණුක ස්කන්ධය සමඟ වෙනස් වන්නේ කෙසේදුයි
කෙටියෙන් පහදන්න. (ලක්ෂණ 35)

(සේඛ 35)

- (B) (I) තාපගත් විද්‍යාවේ පළමු නියමයේ ගණිතමය ප්‍රකාශනය ඉදිරිපත් කර එහි අඩංගු සියලුම පද භාෂ්‍යවත්ත්.

- (II) පිවනය 3.50 atm සහ 10.00 dm^3 පරිමාවක් ආරම්භයේ පවතින පරිපුරණ වූයු මධුල 2.0 ක් එහි උෂ්ණත්වය 227°C දක්වා ප්‍රත්‍යාග්‍රහණය ස්ථීරතාපි ප්‍රසාරණයකට හාජනය වේ. එහි මධුලික තියන පරිමාවේ තාප ධාරිතාව $5R/2$ ලෙස දී ඇත. මෙම ක්‍රියාවලිය සඳහා ආරම්භක උෂ්ණත්වය $q, w, \Delta U$ සහ ΔH . ගණනය කරන්න. (ලකුණු 65)

02. (a), (b), (c) සහ (d) යන සියලුම කොටස්වලට පිළිතුරු සපයන්න.

- (a) වාලක රසායනය පිළිබඳ අධ්‍යායනයේදී, භාවිතා වන පහත පද මගින් අදහස් වන්නේ කුමක් ද?

- (i) උත්පේරක (ii) මූලික ප්‍රතිත්වාච (ලකුණු 10)

- (b) එක්තර ප්‍රතිත්‍රියාවක් සඳහා 27°C දී සිපුතා නියමය $5.70 \times 10^{-5} \text{ mol}^{-1} \text{dm}^3 \text{ s}^{-1}$ වන අතර 7°C දී සිපුතා නියමය $2.85 \times 10^{-6} \text{ mol}^{-1} \text{dm}^3 \text{ s}^{-1}$ වේ.

(මෙම උෂ්ණත්ව පරාසය තුළදී සත්‍රියන ගක්තිය (E_a) සහ පූර්ව සාන්නිය සාධකය (A) නියතයන් බව උපකල්පනය කරන්න.)

$$(i) E_a \text{ ගණනය කරන්න. } (R = 8.314 \text{ J mol}^{-1} \text{ K}^{-1})$$

(ii) ඉහත ගණනය සඳහා ගෝඩාගත් සම්කරණය නම් කරන්න.

(ලකුණු 16)

- (c) $A \rightarrow P$ දෙවන පෙළ ප්‍රතිත්‍රියාවක් වේ. 27°C . දී මෙම ප්‍රතිත්‍රියාව සඳහා සිපුතා නියතය $3.5 \times 10^{-4} \text{ mol}^{-1} \text{ m}^3 \text{ min}^{-1}$ ලෙස නිර්ණය කර ඇත.

(i) ඉහත ප්‍රතිත්‍රියාව සඳහා සිපුතා සම්කරණය, සම්මත සංකේත හාවිතා කර ලියන්න.

(ii) A හි ආරම්භක සාන්දුණය $a \text{ mol dm}^{-3}$ සහ t , කාලයකට පසු ප්‍රතිත්‍රියා කළ සාන්දුණය $x \text{ mol dm}^{-3}$ නම්, අනුකළීත සිපුතා සම්කරණය පහත ආකාරයට ප්‍රකාශ කළ තැක්

$$kt = \frac{x}{a(a-x)}$$

දී ඇති උෂ්ණත්වයේදී $a = 0.50 \text{ mol dm}^{-3}$ වේ නම්, මෙම ප්‍රතිත්‍රියාවේ අර්ථ ඒවා කාලය නිර්ණය කරන්න.

(ලකුණු 24)

- (d) සිපුවක් Pt ඉලෙක්ට්‍රොඩියක් $\text{Cl}^- (\text{aq})$ අයන ජලීය ණාවණ්‍යක ගිල්චා, එතුලට 1.5 bar පිඩියක් යටතේ ක්ලෝරින් වායුව බ්ලූලනය කර A නම්වූ ඉලෙක්ට්‍රොඩිය සාදන ලදී. තවද එම සිපුවා $X^{3+} (\text{aq})$ අයන අඩංගු ජලීය ණාවණ්‍යක X ලෝහ කුරක් ගිල්චා, B නම්වූ ඉලෙක්ට්‍රොඩිය සාදා ඇත. අනතුරුව, A සහ B හි ආවණ, ලවණ සේතුවක් ආධාරයෙන් එකිනෙකට සම්බන්ධ කර කේෂයක් සාදන ලදී. A සහ B වල ඉලෙක්ට්‍රොඩි විභ්වය පිළිවෙළින් 1.50 V සහ -1.60 V බව සිපුවා සටහන් කර ඇත.

(i) ඉලෙක්ට්‍රොඩියක, ඉලෙක්ට්‍රොඩි විභ්වය අර්ථ දක්වන්න.

(ii) වි.ගා.බ. පිළිවෙළින් 1.50 V සහ -1.60 V ට සමානවන කේෂ සටහන් ලියන්න.

(iii) සිපුවා විසින් සාදන ලද කේෂය සඳහා කේෂ.සටහන ලියන්න.

(iv) ඉහත (iii) වන කොටසහි සඳහන් කළ කේෂ සටහනට අදාළ ඇතෙන්ඩ ප්‍රතිත්‍රියාව, කැනේඩ ප්‍රතිත්‍රියාව සහ කේෂ ප්‍රතිත්‍රියාව ලියන්න.

(v) ඔබ සඳහන් කළ කේෂ ප්‍රතිත්‍රියාවේ ආර්ථණ සංඛ්‍යාව කුමක් ද?

(vi) ඉහත (iv) හි සඳහන් කළ කේෂ ප්‍රතිත්‍රියාව ස්වයංසිද්ධිව සිදුවෙදී, ස්වයංසිද්ධිව සිදු නොවේද යන්න හේතු දක්වමින් සඳහන් කරන්න.

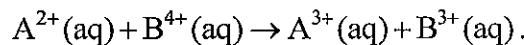
(ලකුණු 50)

03. (a), (b) සහ (c) අනුරින් කිහීම කොටස දෙකකට පිළිතුරු දෙන්න.

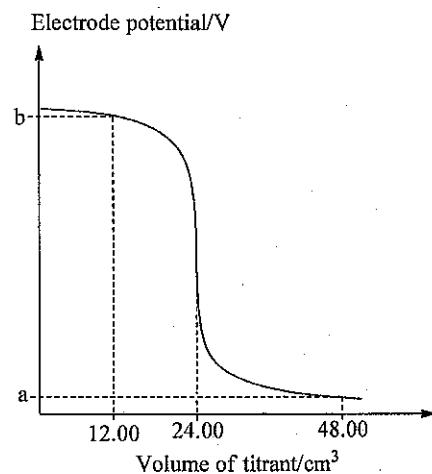
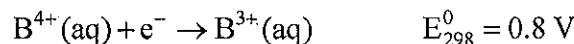
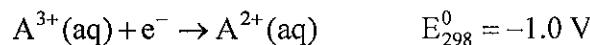
- (a) 25°C , දි, P සහ Q නම් වූ $\text{Ag}(\text{s}) \mid \text{Ag}_2\text{SO}_4(\text{s}) \mid \text{SO}_4^{2-}(\text{aq})$ වන ඉලෙක්ට්‍රෝඩ දෙකක් සිපුවෙක් සාදන ලදී. P සහ Q හි සල්ලේට්ට් අයන සාන්දුණිය පිළිවෙළින් 0.1 mol dm^{-3} සහ 0.01 mol dm^{-3} වේ. අනුරිව සිපුවා P සහ Q උවණ සේතුවක් මගින් සම්බන්ධ කර කෝෂයක් සාදන ලදී. එහි P හි ඉලෙක්ට්‍රෝඩ විහාරය 0.710 V බව සෞයා ගත්තේ ය.
- P හි ඉලෙක්ට්‍රෝඩ විහාරයට අදාළ අර්ථ ප්‍රතිත්‍යාව (සම්මත ආකාරයට) සඳහන් කරන්න.
  - P හි ඉලෙක්ට්‍රෝඩ විහාරයට අදාළ න්‍යශ්වට සම්කරණය ලියා එහි අඩංගු සියලුම පද භාෂ්‍යන්වන්න.
  - Q හි ඉලෙක්ට්‍රෝඩ විහාරය ගණනය කරන්න. මෙම ගණනය කිරීමට ඔබ ගන්නා උපකල්පන සඳහන් කරන්න.
  - සිපුවා විසින් සාදන ලද කෝෂයේ වී.ගා.බ. සඳහා නිර්පේක්ෂ අගය ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 50)

- (b) 298 K , දි X සහ Y, තැමැති සිපුවන් දෙදෙනෙක් $\text{A}^{2+}(\text{aq})$ ජලීය සහ $\text{B}^{4+}(\text{aq})$ ජලීය උවණ දෙකක් යොදාගත විහාරීතික අනුමාපනයක් සිදු කරන ලදී. එක් සිපුවෙක් $\text{A}^{2+}(\text{aq})$ උවණය අනුමාපිතය titrand ලෙසද අනෙක් සිපුවා $\text{B}^{4+}(\text{aq})$ අනුමාපිතය ලෙසද යොදා ගත්තේ ය. අනුමාපන ප්‍රතිත්‍යාව වනුයේ

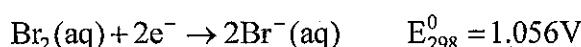
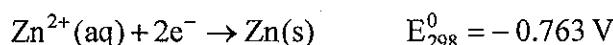
අනුමාපනය සිදුකරන විට එම සිපුවන් Pt කුරක් අනුමාපන ප්ලාස්ටිකුවේ (අනුමාපිතයේ) ගිල්ට්‍රෝඩ ඉලෙක්ට්‍රෝඩයක් සම්ද්දේසින (reference) ඉලෙක්ට්‍රෝඩය ලෙස යොදා) ඉලෙක්ට්‍රෝඩ විහාර සෞයා ගන්නා ලදී. සිපුව දෙදෙනාම අනුමාපිතයේ 24.00 cm^3 පරිමාවක් යොදා ගත්තේ ය. පහත තොරතුරු නියතයන් අඩංගු ග්‍රන්ථයකින් ලබාගෙන ඇත. Y සිපුවා ලබාගත් අනුමාපන වනුය රුප සටහනෙන් පෙන්වයි.

- (i) Y සිසුවා විසින් එකතු කරන ලද අනුමාපන පරිමාව 12.00 cm^3 සහ 48.00 cm^3 වූ විට, Pt කුරේ ඉලෙක්ට්‍රොඩ් විහාර අගයන් කුමක් වේ ද? නැත්ත් ස්ථිර සමිකරණය හාවිතා කර ඔබගේ පිළිතුර සැකකින් පහදෙන්.
- (ii) X සිසුවා ලබාගත් PE කුරේ ඉලෙක්ට්‍රොඩ් විහාරයට එදිරිව අනුමාපකයේ පරිමාව සඳහා අනුමාපන ප්‍රස්ථාරයේ දළ සටහනක් අදින්න. ඔබගේ රුප සටහන් පහත දී පැහැදිලිව පෙන්වන්න.
- (a) අන්ත ලක්ෂායයේදී එකතු කරන ලද අනුමාපක පරිමාව, cm^3 .
- (b) අන්ත ලක්ෂායයේ අනුමාපක පරිමාවන් අඩක් එකතු කළ විට අදාළ ඉලෙක්ට්‍රොඩ් විහාරය (අර්ථ අන්ත ලක්ෂායය)
- (c) අන්ත ලක්ෂායට ලබාගත් අනුමාපක පරිමාවන් දෙගුණයක් එකතු කළ විට ලැබෙන ඉලෙක්ට්‍රොඩ් විහාරය (අන්ත ලක්ෂායයේ දෙගුණය)

(ලකුණු 50)

- (c) සින්ක් -ඛෙශ්‍රමයිඩ් කෝජ, විශාල වශයෙන් සුරුය ගක්තිය නිපදවන ස්ථානයන්හි හාවිතා වේ. එම කෝජවල සිදුවන ඉලෙක්ට්‍රොඩ් ප්‍රතික්‍රියා දෙක එහි සම්මත ඉලෙක්ට්‍රොඩ් විහාරයන් ද සහිතව පහත දී ඇතේ.

සින්ක් බිරෝධමයිඩ් විද්‍යුත් විවිධේදා වේ. සින්ක් සහ කාබන් කුරු එක් එක් කෝජයේ පිළිවෙළින් සාර්ථක යහ ධන අගුරෙන් වේ.

සුළු පරිමාණ කර්මාන්ත ගාලාවක සින්ක් බිරෝධමයිඩ් කෝජ සුරුය ගක්තිය ගබඩා කිරීමේ උපක්‍රමය ලෙස හාවිතා කරයි. එම කෝජයේ සින්ක්-ඛෙශ්‍රමයිඩ් කෝජ 200 ක් එකිනෙකට ගෞෂ්ඨ ආකාරයට සම්බන්ධ කර ඇතේ. එම කර්මාන්ත ගාලාවේ රාඛී වැඩ කාලයේදී 60 A නියත ධාරාවක් මෙම කෝජයෙන් ලබා ගනී.

25°C දී මෙම කෝජය සම්මත තත්ත්ව යටතේ ක්‍රියාකාරන බව උපක්‍රේපනය කර පහත ප්‍රාග්නවලට පිළිතුරු සපයන්න. [සා.ප.ස.: Zn = 65.4 සහ Br = 79.9]

- (i) ස්වයංසිද්ධ ඇනෝඩ්, කැනෝඩ් සහ කෝජ ප්‍රතික්‍රියා ලියන්න.
- (ii) කෝජයේ වි.ගා.බ (නිරපේක්ෂ අගය) එහි ක්‍රියාකාරිත්වය දී ඇති තත්ත්ව යටතේ ගණනය කරන්න.
- (iii) මෙම කර්මාන්ත ගාලාවට කෝජය මගින් සපයන ලද බලය ගණනය කරන්න.
- (iv) ඉහත සඳහන් ක්‍රියාවලියේ දී, කෝජය තුළ සින්ක් ලෝජය ගෙවී යන්නේ ද, ජනනය වන්නේද යන්න ජෙතු දක්වමින් සඳහන් කරන්න. මෙහි ගෙවියන වෙශය හෝ ජනනය වන වෙශය mol s^{-1} යන ඒකක වලින් ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 50)

හීමිකම් ඇවිරිණි.

THE OPEN UNIVERSITY OF SRILANKA

B. Sc Degree Programme – Level 3

Final Examination Paper – 2017/2018

CYU3201 – Basic Principles of Chemistry II - (*PART B*)

(02 hours)

Date: 09th April 2019

Time: 9.30 am – 11.30 am

INSTRUCTIONS:

- This question paper consists of two parts (**Part A and Part B**).
- **Part B – Three (3) Structured/Essay Type Questions** (Recommended time 1 hour 30 min).
- Answer all questions in **Part B**.
- Submit the answer scripts for Part B separately.
- The use of a **non-programmable** electronic calculator is permitted.
- You are **NOT allowed** to keep Mobile phones with you during the examination. Please **switch off** and leave them in a safe place.

Gas constant (R) = 8.314 J K⁻¹mol⁻¹

Avogadro constant = 6.023×10^{23} mol⁻¹

Faraday constant (F) = 96,500 C mol⁻¹

Planck's constant (h) = 6.63×10^{-34} J s

Velocity of light (c) = 3.0×10^8 m s⁻¹

Standard Atmospheric pressure = 10^5 Pa (N m⁻²)

Mass of an electron = 9.1×10^{-31} kg

$$\Delta G = -nFE \quad I = 0.5 \times \sum_j c_j Z_j^2$$

$$\log(\gamma_{\pm}) = -\frac{AZ^2\sqrt{I}}{1+aB\sqrt{I}}$$

$$E = E^0 - \frac{RT}{nF} \ln(Q)$$

Data : A = 0.509 dm^{3/2} mol^{-1/2}

aB = 1.25 dm^{3/2} mol^{-1/2}

Part B

(Recommended time 1 hour 30 min)

1. Answer all parts (A) and (B)

(A) (I) Sketch graphs and label them as (a) and (b) to show the variation of volume (V) of a fixed mass of ideal gas at constant pressure with temperature as given below.

- (a) Volume (V) vs absolute temperate in kelvin (T/ K)
- (b) Volume (V) vs temperate in centigrade (T/ °C)
- (c) "When the curve/line drawn in (I) (b) was extrapolated to zero volume (volume = zero) it always intersected the temperature axis at the same point". Explain this statement.

(II) (a) A sample of hydrogen gas (volume = 2.15mL, pressure = 740.2 mmHg, temperature = 17 °C) was allowed to expand to 2.21 mL by increasing its temperature while maintaining the pressure at the same value. Calculate the final temperature of the gas (in °C).

(b) The temperature of a fixed amount of gas was doubled at constant pressure, what happens to the volume of the gas.

(III) (a) Sketch the Probability density versus Molecular speed of Oxygen, Nitrogen and Helium molecules (having different molecular weights) at constant temperature.

(b) Briefly explain how the average speed of gas molecules changes with molecular weights.
(35 marks)

(B) (I) Write down the mathematical expression for the first law of thermodynamics and define all the terms in it.

(II) A sample of 2.0 moles of an ideal gas initially at 3.50 atm in 10.00 dm³ undergoes reversible and adiabatic expansion until its temperature reaches 227 °C. Calculate the initial temperature, q, w, ΔU and ΔH. Given that it's molar constant volume heat capacity is 5R/2.

(65 marks)

2. Answer all parts (a), (b), (c) and (d)

(a) What do you understand by the following terms used in the study of Kinetics?

- (i) catalyst
- (ii) an elementary reaction

(10 marks)

(b) A certain reaction has a rate constant of $5.70 \times 10^{-5} \text{ mol}^{-1} \text{dm}^3 \text{ s}^{-1}$ at 27°C and a rate constant of $2.85 \times 10^{-6} \text{ mol}^{-1} \text{dm}^3 \text{ s}^{-1}$ at 7°C . [Assume that the activation energy (E_a) and the pre-exponential factor (A) are constants in the above temperature range.]

- (i) Calculate E_a ($R = 8.314 \text{ J mol}^{-1} \text{ K}^{-1}$)
- (ii) Name the equation used in the above calculation

(16 marks)

(c) $\text{A} \rightarrow \text{P}$ is a second order reaction. Rate constant for the above reaction was determined to be $3.5 \times 10^{-4} \text{ mol}^{-1} \text{ m}^3 \text{ min}^{-1}$ at 27°C .

- (i) Write down the rate equation for the above reaction using the standard notations.
- (ii) When the initial concentration of A is $a \text{ mol dm}^{-3}$ and the reacted concentration after time, t , is $x \text{ mol dm}^{-3}$, then the integrated rate equation can be expressed in the form

$$kt = \frac{x}{a(a-x)}$$

Determine the half-life of this reaction at the same temperature if $a = 0.50 \text{ mol dm}^{-3}$

(24 marks)

(d) A student prepared an electrode, A, by passing chlorine gas, under pressure 1.5 bar, over a platinum electrode inserted in a solution of Cl^- (aq). He prepared electrode, B, by inserting a rod of metal X in a solution of X^{3+} (aq) ions. Then he prepared a cell by connecting the solutions in A and B using a salt bridge. He noted that the electrode potentials of A and B to be 1.50 V and -1.60 V, respectively.

- (i) Define the electrode potential of an electrode.
- (ii) Write down the cell diagrams whose emfs are equal to 1.50 V and -1.60 V, respectively.
- (iii) Write down a cell diagram for the cell prepared by the student.
- (iv) Write down the anode reaction, cathode reaction and the cell reaction for the cell diagram you have drawn in part (iii) above.
- (v) What is the charge number of the cell reaction you have written?
- (vi) Giving reasons, state whether the cell reaction you have written in part (iv) above is spontaneous or not.

(50 marks)

3. Answer any TWO (02) parts out of (a), (b) and (c).

(a) At 25°C , a student prepared two $\text{Ag}(\text{s}) \mid \text{Ag}_2\text{SO}_4(\text{s}) \mid \text{SO}_4^{2-}(\text{aq})$ electrodes, P and Q. The sulphate ion concentrations in P and Q were 0.1 mol dm^{-3} and 0.01 mol dm^{-3} , respectively. Then she prepared a cell by connecting the solutions in P and Q using a salt bridge. She found out that the electrode potential of P to be 0.710 V .

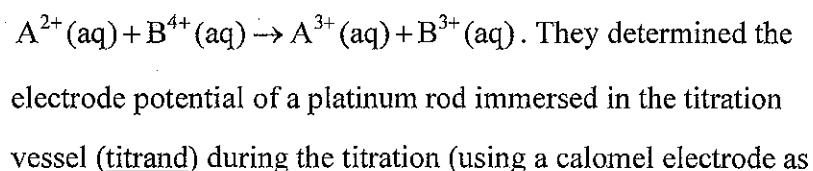
- Write down (in standard notation) the half reaction that corresponds to the electrode potential of P.
- Write down the Nernst equation for the electrode potential of P and identify all the parameters in it.
- Calculate the electrode potential of Q.

State the assumptions you make in the calculation.

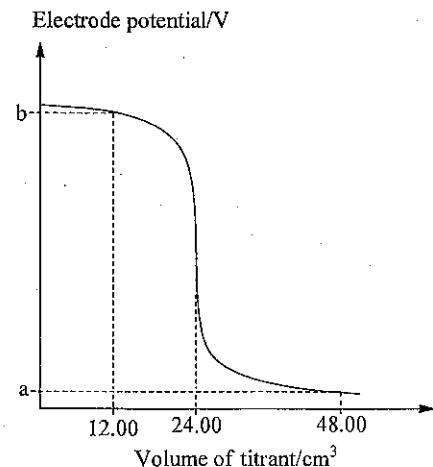
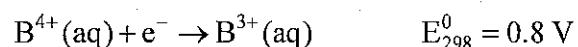
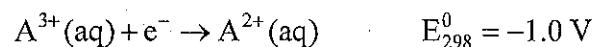
- Calculate the absolute value of the emf of the cell prepared by the student.

(50 marks)

(b) At 298 K , two students, X and Y, conducted potentiometric titrations using an aqueous solution of $\text{A}^{2+}(\text{aq})$ and an aqueous solution of $\text{B}^{4+}(\text{aq})$. One student used the solution of $\text{A}^{2+}(\text{aq})$ as the titrand and the other student used the solution of $\text{B}^{4+}(\text{aq})$ as the titrand. The titration reaction was

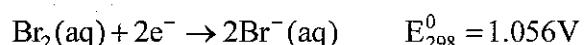
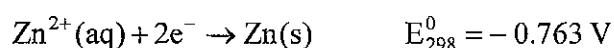
the reference). They both used 24.00 cm^3 of titrand for their titrations. From a book of constants they found the following information. The titration curve obtained by student Y is shown in the figure.

- (i) What are the values of the electrode potential of the platinum rod when the volume of titrant added by student Y is 12.00 cm^3 and 48.00 cm^3 . Briefly explain your answer using the Nernst equation.
- (ii) Sketch the electrode potential of the platinum rod versus the volume of titrant obtained by student X. On your sketch, clearly indicate the following
- Volume of titrant added at the end point in cm^3 .
  - The electrode potential when half the volume of titrant as at end point is added (half end-point).
  - The electrode potential when double the volume of titrant as at end point is added (double end-point).

(50 marks)

- (c) Zinc-bromide batteries are used in large scale solar energy production facilities. The two electrode reactions with their standard electrode potentials are shown below.

The electrolyte is zinc bromide. Zinc and carbon rods are the negative and positive terminals of each cell, respectively.

A small scale industrial plant uses a zinc bromide battery as the solar energy storage device. The battery has 200 zinc-bromide cells connected in series. During its night shift, the industrial plant draws a constant current of 60 A from this battery.

Assume that the battery is operated under standard conditions at 25°C in answering the following questions. [Relative atomic mass: Zn = 65.4 and Br = 79.9]

- Write down the spontaneous anode, cathode and cell reactions.
- Calculate the (absolute value of) emf of the **battery** (under the conditions it is operated).
- Calculate the power delivered by the battery to the industrial plant.
- Giving reasons, state whether zinc (metal) is consumed or generated in the **battery** in the above mentioned application and calculate its rate of consumption or generation, in units of mol s^{-1} .

(50 marks)

THE OPEN UNIVERSITY OF SRILANKA

B. Sc Degree Programme – Level 3

Final Examination Paper – 2017/2018

CYU3201 – Basic Principles of Chemistry II - (PART B)

(02 hours)

Date : 09th April 2019

Time : 9.30 am – 11.30 am

அறிவுறுத்தல்கள்:

- பகுதி B – மூன்று (3) அமைப்பு / கட்டுரை வினாக்கள் (பரிந்துரைக்கப்படும் காலம் 1 மணித்தியாலும் 30 நிமிடங்கள்)
- பகுதி B இன் அனைத்து வினாக்களுக்கும் விடையளிக்குக.
- பகுதி B இற்கான விடைத்தாள்களை வேறாக சமர்ப்பிக்கவும்.

$$\text{வாயு மாற்றி (R)} = 8.314 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$$

$$\text{அவகாதரோ மாற்றி (L)} = 6.023 \times 10^{23} \text{ mol}^{-1}$$

$$\text{பிளாங்கின் மாற்றி (h)} = 6.63 \times 10^{-34} \text{ Js}$$

$$\text{ஒளியின் வேகம் (C)} = 3.0 \times 10^8 \text{ ms}^{-1}$$

$$\text{நியம வளிமண்டல அழுக்கம் (\pi)} = 10^5 \text{ Pa (Nm}^{-2}\text{)}$$

$$\text{பரடே மாற்றி (F)} = 96,500 \text{ C mol}^{-1}$$

$$\text{இலத்திரன் ஒன்றின் திணிவு} = 9.1 \times 10^{-31} \text{ kg}$$

$$\Delta G = -nFE \quad I = 0.5 \times \sum_j c_j Z_j^2 \quad \log(\gamma_{\pm}) = -\frac{AZ^2\sqrt{I}}{1+aB\sqrt{I}} \quad E = E^0 - \frac{RT}{nF} \ln(Q)$$

$$\text{Data: } A = 0.509 \text{ dm}^{3/2} \text{ mol}^{-1/2} \quad aB = 1.25 \text{ dm}^{3/2} \text{ mol}^{-1/2}$$

பகுதி B

(பரிந்துரைக்கப்படும் காலம் 1 மணித்தியாலம் 30 நிமிடங்கள்)

01. (A), (B) ஆகிய அனைத்து பகுதிகளுக்கும் விடையளிக்குக.

- (A) (I) மாறா அழுக்கத்தில், குறித்த திணிவுடைய இலட்சிய வாயுவின் கனவளவானது வெப்பநிலையுடன் மாறும் விதத்தை வரைபு மூலம் வரைந்து, அவற்றை பின்வருமாறு (a) மற்றும் (b) என பெயரிடுக.
- கனவளவு (V) எதிர் தனி வெப்பநிலை கெல்வினில். (T/K)
  - கனவளவு (V) எதிர் வெப்பநிலை செண்டிகிரேட்டில் ($T/{}^{\circ}\text{C}$)
  - “(I) (b) இல் வரையப்பட்ட வளையி அல்லது கோட்டினை பூஜ்ஜிய கனவளவிற்கு (கனவளவு = பூஜ்ஜியம்) விரிவாக்கும்போது எப்போதும் அது வெப்பநிலை அச்சினை ஒரே புள்ளியில் வெட்டுகின்றது.” இக் கூற்றை விளக்குக.
- (II) (a) ஐதரசன் வாயு மாதிரியொன்றானது (கனவளவு = 2.15 mL, அழுக்கம் = 740.2 mmHg, வெப்பநிலை = 17 ${}^{\circ}\text{C}$) அழுக்கத்தை குறித்த பெழுமானத்தில் பேணிக்கொண்டு, வெப்பநிலையை உயர்த்துவதன் மூலம் 2.21 mL இந்கு விரிவடையச் செய்யப்படுகின்றது. வாயுவின் இறுதி வெப்பநிலையை கணிக்குக. (${}^{\circ}\text{C}$ இல்)
- (b) குறித்த அளவுடைய வாயுவின் அழுக்கத்தை மாறாது பேணிக்கொண்டு, வெப்பநிலையினை இரு மடங்காக்கும் போது, அதன் கனவளவிற்கு யாதுநிகழும் ?
- (III) (a) மாறா வெப்பநிலையில், அடர்த்திக்கான நிகழ்தகவு எதிராக ஓட்சிசன், நைதரசன் மற்றும் ஹீலியம் ஆகிய மூலக்கூறுகளின் (வித்தியாசமான மூலக்கூற்று திணிவுகளை கொண்டுள்ளன) மூலக்கூற்று வேகம் வரைபை வரைக.
- (b) வாயு மூலக்கூறுகளின் சராசரி வேகம் ஆனது மூலக்கூற்றுத்திணிவுடன் மாறும் விதம் பற்றி சுருக்கமாக விளக்குக.

(35 Marks)

- (B) (I) வெப்பவியக்கவியலுக்கான முதலாம் விதியின் கணித வெளிப்பாட்டை தருக. அத்துடன் அதிலுள்ள அனைத்து பதங்களையும் வரையறுக்குக.

- (II) 2.0 மூல் இலட்சிய வாயு மாதிரி ஒன்றானது 3.50 atm மற்றும் 10.00 dm³ இல் மீணும்தகவுள்ள, சேறவில்லா செயன்முறை மூலமாக, வெப்பநிலை 227 °C அடையும் வரை விரிவடைகின்றது. ஆரம்ப வெப்பநிலை, q, w, ΔU மற்றும் ΔH ஆகியவற்றை கணிக்குக. மூலர் வெப்பக்கொள்ளலு மாறிலி $5R/2$ என தரப்பட்டுள்ளது.

(65 Marks)

02. (A), (B), (C), மற்றும் (D) ஆகிய அனைத்து பகுதிகளுக்கும் விடையளிக்குக.

- (A) இரசாயன இயக்கவியல் கற்கையின் போது பயன்படுத்திய பின்வரும் பதங்கள் மூலம் நீர் விளங்குவது யாது ?

(I) ஊக்கி.

(II) முதன்மைத் தாக்கம் (an elementary reaction)

(10 Marks)

- (B) ஓர் குறிப்பிட்ட தாக்கம் ஆனது 27 °C இல் $5.70 \times 10^{-5} \text{ mol}^{-1} \text{dm}^3 \text{ s}^{-1}$ எனும் தாக்க வீதமாறிலியையும், 7 °C இல் $2.85 \times 10^{-6} \text{ mol}^{-1} \text{dm}^3 \text{ s}^{-1}$ எனும் தாக்க வீத மாறிலியையும் கொண்டுள்ளது. [வெற்சக்தி (E_a) மற்றும் அடுக்குக்குறிக் காரணி (pre-exponential factor) (A) ஆகியன மேற்கூறப்பட்ட வெப்பநிலை வீச்சில் மாறாது எனக் கொள்க.]

(I) E_a இனைக் கணிக்குக. ($R = 8.314 \text{ J mol}^{-1} \text{ K}^{-1}$)

(II) மேற்கூறிய கணிப்பில் பயன்படுத்திய சமன்பாட்டினை பெயரிடுக.

(16 Marks)

- (C) $A \rightarrow P$ ஆனது இரண்டாம் வரிசை தாக்கம் ஆகும். 27 °C இல் இத்தாக்கத்தின் தாக்க வீத மாறிலி $3.5 \times 10^{-4} \text{ mol}^{-1} \text{ m}^3 \text{ min}^{-1}$ என துணியப்பட்டுள்ளது.

(I) நியம குறியீடுகளை பயன்படுத்தி மேற்கூறிய தாக்கத்திற்கான தாக்க வீதச் சமன்பாட்டை எழுதுக.

(II) A இன் ஆரம்ப செறிவு $a \text{ mol dm}^{-3}$ ஆகவும், நேரம் t இன் பின்னர் தாக்கமடைந்த செறிவு $x \text{ mol dm}^{-3}$ ஆகவும் இருப்பின், ஒருங்கிணைந்த (தொகையிடப்பட்ட) தாக்க வீதச்சமன்பாட்டை பின்வருமாறு வெளிப்படுத்தலாம்.

$$kt = \frac{x}{a(a-x)}$$

$a = 0.50 \text{ mol dm}^{-3}$ ஆயின், தாக்கத்தின் அரை-வாழ்வுக் காலத்தை அதே வெப்பநிலையில் உய்த்தறிக்.

(24 Marks)

(D) மாணவன் ஒருவன், $\text{Cl}^-(\text{aq})$ கரைசலில் உள்ள பிளாஸ்டினம் மின்வாயினூடாக 1.5 bar அழுக்கத்தில் குளோரின் வாயுவை செலுத்துவதன் மூலம் மின்வாய் A ஜ தயாரித்தான். அத்துடன் மின்வாய் B ஜ உலோகம் X இனை, X^{3+} கரைசலினுள் செலுத்துவதன் மூலம் தயாரித்தான். இவ் இரு கரைசல்கள் A, B என்பவற்றை உப்புப் பாலத்தினை பயன்படுத்தி தொடுத்ததன் மூலம் ஓர் கலத்தினை தயாரித்தான். A, B ஆகியவற்றின் மின்வாய் அழுத்தங்கள் முறையே 1.50 V மற்றும் -1.60 V என அவன் அவதானித்தான்.

- (I) மின்வாய் ஒன்றின் மின்வாய் அழுத்தத்தை வரையறைக்குக்.
- (II) மி.ஓ.வி கள் 1.50 V மற்றும் -1.60 V ஆகியவற்றிற்கு சமனாகவுள்ள கல வரைபடங்களை முறையே எழுதுக.
- (III) மாணவனால் தயாரிக்கப்பட்ட கலத்திற்கான கலவரைபடத்தை வரைக.
- (IV) பகுதி (III) இல் நீர் வரைந்த கலவரைபடத்திற்கான அணோட்டுத் தாக்கம், கதோட்டுத் தாக்கம் மற்றும் கலத்தாக்கம் ஆகியவற்றை எழுதுக.
- (V) நீர் எழுதிய கலத்தாக்கத்திற்கான ஏற்ற எண் யாது?
- (VI) மேலே (IV) இல் நீர் குறிப்பிட்ட கலத்தாக்கமானது சுயாதீஸ்மானதா அல்லது சுயாதீஸ்மற்றதா என காரணம் தந்து விளக்குக.

(50 Marks)

03. (A), (B), மற்றும் (C) ஆகிய பகுதிகளில் ஏதேனும் இரு (02) பகுதிகளுக்கு விட்டியளிக்குக்.

(A) 25 °C இல் மாணவன் ஒருவன் இரு $\text{Ag}(\text{s}) \mid \text{Ag}_2\text{SO}_4(\text{s}) \mid \text{SO}_4^{2-}(\text{aq})$ மின்வாய்கள் P, Q ஜ தயாரித்தான். P, Q ஆகியவற்றில் சல்பேற்று அயன்களின் செறிவுகள் முறையே 0.1 mol dm^{-3} மற்றும் 0.01 mol dm^{-3} ஆகும். இவ் இரு கரைசல்கள் P, Q என்பவற்றை உப்புப் பாலத்தினை பயன்படுத்தி தொடுத்ததன் மூலம் ஓர் கலத்தினை தயாரித்தான். P இன் மின்வாய் அழுத்தம் 0.710 V என கண்டறிந்தான்.

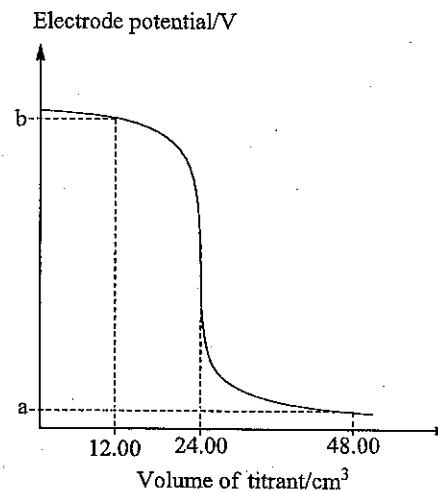
- (I) P இன் மின்வாய் அழுத்தத்துடன் தொடர்பான அரைத்தாக்கத்தை (நியம குறியீடுகளில்) எழுதுக.
- (II) P இன் மின்வாய் அழுத்தத்திற்கான Nernst (நேன்சிக்) இன் சமன்பாட்டை எழுதுக. அத்துடன் எல்லா பரமானங்களையும் இனம் காண்க.

(III) Q இன் மின்வாய் அழுத்தத்தினை கணிக்குக. இக்கணிப்பின் போது நீர் பயன்படுத்திய எடுகோளை எழுதுக.

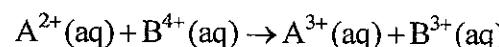
(IV) மாணவனால் தயாரிக்கப்பட்ட கலத்தின் மி.இ.வி இன் தனிப் (absolute) பெறுமானத்தை கணிக்குக.

(50 Marks)

(B)

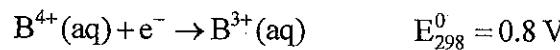
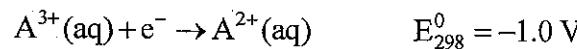

X, Y எனும் இரு மாணவர்கள் 298 K இல் A^{2+} (aq) கரைசல் மற்றும் B^{4+} (aq) கரைசல் ஆகியவற்றை பயன்படுத்தி அழுத்த முறை நியமிப்பினை (potentiometric titration) மேற்கொண்டனர். ஒரு மாணவன் A²⁺(aq) கரைசலை நியமியாக பயன்படுத்திய அதேவேளை மற்றைய மாணவன் B⁴⁺(aq) கரைசலை நியமியாக பயன்படுத்தினான். நியமிப்பு தாக்கம் பின்வருமாறு,

நியமிப்பின் போது நியமிப்பு குடுவையினுள் (நியமியினுள்) அமிழ்த்தப்பட்ட பிளாட்டினம் கோலின் மின்வாய் அழுத்தத்தை மாணவர்கள் தீர்மானித்தார்கள் (நியம மின்வாயாக கலோமல் மின்வாயை பயன்படுத்தியதன் மூலம்).

புத்தகம் ஒன்றிலிருந்து பின்வரும் தகவல்களை மாணவர்கள் பெற்றுள்ளனர். அத்துடன் மாணவன் Y இனால் பெறப்பட்ட நியமிப்பு வளையி மேலே படத்தில் காட்டப்பட்டுள்ளது.

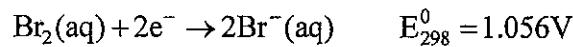
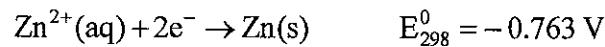
(I) மாணவன் Y இனால் சேர்க்கப்பட்ட நியமியின் கனவளவு 12.00 cm³, 48.00 cm³ ஆக இருக்கும் பொழுது பிளாட்டினம் கோலின் மின்வாய் அழுத்தங்கள் யாது? உமது விடையை Nernst சமன்பாட்டை பயன்படுத்தி ஈருக்கமாக விளக்குக.

(II) பிளாட்டினம் கோலின் அழுத்தத்திற்கு எதிராக மாணவன் X இனால் பெறப்பட்ட நியமியின் கனவளவு வரைபை வரைக. உமது வரைபில் பின்வருவனவற்றை தெளிவாக குறித்துக் காட்டுக.

- (a) முடிவுப்புள்ளியின் போது சேர்க்கப்பட்ட நியமியின் கனவளவு cm^3 இல்.
- (b) முடிவுப்புள்ளியின் நியமியின் கனவளவில் அரைமடங்கு கனவளவுடைய நியமி சேர்க்கப்பட்ட போதுள்ள மின்வாய் அழுத்தம். (அரை முடிவுப்புள்ளி)
- (c) முடிவுப்புள்ளியின் நியமியின் கனவளவில் இரு மடங்கு கனவளவுடைய நியமி சேர்க்கப்பட்ட போதுள்ள மின்வாய் அழுத்தம். (இரு மடங்கு முடிவுப்புள்ளி)

(50 Marks)

(C) பாரியளவிலான சூரியச்சக்தி உற்பத்திகளில் நாக புரோமைட்டு கலம் பயன்படுத்தப்படுகின்றது. இதனுடன் தொடர்புடைய இரு மின்வாய்த் தாக்கங்களும் அவற்றிற்கான நியம மின்வாய் அழுத்தங்களும் கீழே தரப்பட்டுள்ளன.

இங்கு மின்பகுபொருள் நாக புரோமைட்டு ஆகும். நாகம் மற்றும் காபன் என்பன ஒவ்வொரு கலத்தினதும் முறையே மறை மற்றும் நேர முடிவிடங்கள் ஆகும்.

சிறியளவிலான தொழிற்சாலை ஓன்று, சூரிய சக்தியை சேமிப்பதற்காக நாக புரோமைட்டு கலத்தினை பயன்படுத்துகின்றது. இக்கலம் ஆண்து தொடர்ச்சியாக இணைக்கப்பட்ட 200 நாக புரோமைட்டு கலங்களை கொண்டுள்ளது. இரவு நேர தொழிற்சாலை இயக்கத்திற்கு 60 A எனும் மாறா மின்னை இக்கலத்தில் இருந்து பெற்றுக் கொள்கின்றது.

பின்வரும் வினாக்களுக்கு விடையளிப்பதற்கு இக்கலமானது நியம நிபந்தனைகளில் 25°C வெப்பநிலையில் செயற்படுத்தப்படுகின்றது எனக் கொள்க. [சார்அனுத் திணிவு : $\text{Zn} - 65.4$; $\text{Br} - 79.9$]

- (I) சுயாதனை அணோட்டு, கதோட்டு மற்றும் கலத் தாக்கங்களை எழுதுக
- (II) கலத்தின் மி.இ.வி இன் தனி (absolute) பெறுமானத்தை கணிக்குக. (செயற்படுத்தப்படும் நிபந்தனையின் கீழ்)
- (III) கலத்தினால் தொழிற்சாலைக்கு வழங்கப்படும் வலுவினை கணிக்குக.
- (IV) மேற்கூறப்பட்ட பிரயோகத்தில், கலத்தினுள் நாகம் (லோகம்) நுகரப்படுகின்றதா அல்லது உருவாக்கப்படுகின்றதா என காரணம் தந்து விளக்குக. நுகரப்படும் அல்லது உருவாக்கப்படும் வீதத்தை mol s^{-1} எனும் அலகில் கணிக்குக.

(50 Marks)